

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, СДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 11 (1544). 23 БЕРЕЗНЯ 1984 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

В ПАРТКОМІ ОДУ

На черговому засіданні партійного комітету університету було заслухано питання про виконання рішення парткому ОДУ «Про стан учбово-виховної роботи з першокурсниками на юридичному і геолого-географічному факультетах». Кафедрами, деканатами, партійними і комсомольськими організаціями юрфаку і ГГФ намічено і проводиться ряд заходів по покращенню учбово-виховної роботи із студентами перших курсів. Вони беруть активну участь в роботі ДНД, художньої самодіяльності, в роботі факультету громадських професій. Успішність студентів I курсу юрфаку перевищує середньоуніверситетські показники. Питання дисципліни і успішності студентів-першокурсників регулярно обговорюються на засіданнях кафедр, учених рад, партійних бюро, на партійних зборах факультетів.

Але в цій важливій справі є ряд суттєвих

недоліків. Так з 50 студентів I курсу геологічного відділення зимову сесію ніхто не склав на «відмінно», низька успішність і на географічному відділенні. На факультетах немає єдиних планів роботи із студентами I курсів. Тому деякі питання учбово-виховної роботи дублюються. Наставники груп че завжди відвідують комсомольські збори курсів, факультету, рідко бувають в гуртожитках. Комсомольські організації рідко проводять тематичні вечори, зустрічі з передовиками виробництва. Не використовується така форма роботи, як шефство старших курсів над младшими. З цього питання партком ОДУ прийняв рішення, направлене на усунення наявних недоліків.

На засіданні парткому було також заслухано питання про керівництво партійним бюро хімічного факультету і АХЧ групами народного контролю, інші питання.

комсомольському бюро і УВК РГФ на наявні недоліки, зобов'язав покращити організацію соцзмагання за крачу групу.

Було заслухано питання про виконання постанови комітету комсомолу ОДУ «Про стан обліку членів ВЛКСМ і сплати членських внесків в первинних комсомольських організаціях». Обговорювались засоби по скорішому зняттю з обліку комсомольців, які вже не вчаться і не працюють в університеті.

Були також обговорені питання про діяльність Малої Академії університету, про з'язок комітету комсомолу з комсомольцями, які навчаються на денному і заочному відділенні, ряд інших питань.

гання в багатьох групах факультету, відсутність гласності. Не сформовано комісію по соцзмаганню, немає пропаганди крашого досвіду. Комітет комсомолу вказав

В КОМІТЕТИ ЛКСМУ

На черговому засіданні комітету комсомолу університету розглянув питання про ефективність змагання академічних груп за право зватися крашою на честь 60-річчя надання комсомолу ім'я В. І. Леніна в комсомольській організації факультету РГФ.

Було зазначено, що на факультеті ведеться певна робота по налагодженню змагання. Складені договори між групами. Учбово-виховні комісії курсів і факультету підсумовують результати змагання, але за обмеженим числом показників.

Разом з тим відзначалось формальне ставлення до зма-

Зустрічі, вечори...

Двадцять студентів Будапештського університету зустрілись із студентами Одеси в кафе «Дискотека» в міському сквері. Лунали радянські і угорські народні пісні. Учасники зустрічі ділилися враженнями, танцювали.

Ю. ПРИСЯЖНИЙ,
I курс філфаку.

На філологічному факультеті відбулась зустріч з двічі Героєм Радянського Союзу, учасником Великої Вітчизняної війни льотчиком В. А. Олексієнко.

Л. БІЛА,
I курс філфаку.

Тематичний огляд художньої самодіяльності «Мистецтво бореться за мир» відбувся у Великому актовому залі університету. В ньому взяли участь студенти з багатьох країн світу, які навчаються в нашому вузі.

О. МАСЛОВА,
I курс хімфаку.

Що таке ЗМШ і ЮМШ?

Допомогти школярам вірно визначити своє місце в житті — в цьому полягає головне завдання Малої Академії науки, що працює в Одеському університеті. Велика увага приділяється профорієнтації учнів на мехматі. Математична секція Малої Академії працює у двох напрямках — заочна математична школа і юнацька математична школа.

242 учня 8—10-х класів середніх шкіл Одеської області навчаються в ЗМШ: 73 чоловіка за програмою 8-го класу, 51 — 9-го класу і 118 школярів — за програмою 10-го класу. Юнаки і дівчата одержують варіанти контрольних робіт і методичні рекомендації, про їх виконання. Контрольні роботи перевіряються викладачами ЗМШ, серед яких — студенти I і II курсів мехмату, і відсилаються кореспондентом з докладним аналізом помилок.

Випускники одержують свідоцства про закінчення ЗМШ. Багато з них стають абітурієнтами, а потім і студентами нашого факультету.

Кожного тижня, у неділю, до студентських аудиторій приходять одеські школярі — слухачі юнацької математичної школи. Серед них 44 се-

микласника, 46 восьмикласників, 39 дев'ятикласників і 26 десятикласників — всього 156 чоловік, 27 студентів II, III курсів ведуть заняття з алгебри, геометрії, основи програмування. Очолює роботу ЮМШ студент IV курсу відділення класичної математики І. Шекуфа. Велику допомогу студентам надають викладачі факультету і комсомольська організація. Розроблені окремі програми для учнів, які навчаються з VII класу, і для початківців. Бесіди, лекції і особливо заняття в школі допомагають школярам виявити свої здібності, визначити, чи дійсно цікава і близька їм математика. Близько 65 процентів випускників ЮМШ стають студентами мехмату.

Робота в ЮМШ дає зможу нашим студентам проявити свої педагогічні здібності, доповнити їх педагогічний досвід.

Неподавно на факультеті вирішено відкрити філіал Всесоюзної математичної заочної школи, яка працює при МДУ ім. М. В. Ломоносова. Мехмат стає університетом для школярів.

В. РОМАНЕНКО,
студент IV курсу
мехмату, голова
СНТ ОДУ.

1917

1984

СУБОТА

21

квітня

КОМУНІСТИЧНИЙ
СУБОТНИК,
ПРИСВЯЧЕНИЙ
114-ІЙ РІЧНИЦІ
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
В.І. ЛЕНІНА

ПОЗИВНІ СВЯТА ПРАЦІ

Вірні славні традиції країні трудові колективи Москви знову виступили з патріотичною ініціативою — провести 21 квітня комуністичний суботник, присвячений 114-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Гарячу підтримку дістала ця патріотична ініціатива в багатотисячному колективі Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державному університеті імені І. І. Мечникова. Викладачі, студенти, співробітники університету беруть підвищенні зобов'язання, прагнуть гідно зустріти 40-річчя з дня визволення Одеси від фашистських загарників. Вони візьмуть участь 24 березня — у районному суботнику, 7 квітня — у міському, 14 — у районному.

21 квітня — ВСЕСОЮЗНИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ СУБОТНИК!

ЄДИНІЙ ПОЛІТДЕНЬ

На юридичному факультеті ОДУ відбувся єдиний політдень, присвячений питанню підвищення трудової дисципліни. Виступив декан факультету Ю. С. Червоний. Він зазначив, що це завдання становить перед нами Комуністична партія, і від його виконання залежить якість знань і рівень професійної підготовки.

Юрій Семенович відзначив успіхи, які досягнуті на факультеті за підсумками зимової сесії. Загальна успішність становить 97,4 процента. Перше місце посіли V курс і п'ята академгрупа IV курсу.

Потім виступив заступник декана І. О. Крючаков. Він

УЧБОВИЙ ПРОЦЕС

ЗВ'ЯЗКИ МІЖ ФОРМАМИ НАВЧАННЯ

Комітет комсомолу філологічного факультету веде свою роботу в багатьох напрямках, — і серед них — робота з вечірнім і заочним відділеннями. Налагоджений зв'язок сектору комітету комсомолу з деканатом вечірнього і заочного відділень. Завдання, які стоять перед ними, вирішуються спільно. Чотири рази на тиждень проводяться рейди-перевірки відвідування заняття студентами-вечірниками. Старости груп щотижнево складають інформацію про стан учбово-трудової дисципліни. Сектор підтримує контакти з підприємствами і установами, де працюють студенти. Останнім часом відправлено листи в школу № 35, 17 та на завод Жовтневої революції, в яких розповідається про кращих студентів, а також про тих, хто погано вчиться і пропускає заняття.

Студенти II курсу вечірнього і денної відділень філфаку ведуть спільну роботу в художній самодіяльності.

Зазначимо активну роботу з вечірнім і заочним відділеннями студентів III курсу українського відділення філфаку Л. Семенової.

Але є в цій роботі і свої недоліки. Слід звернути увагу на закріплення комсомольських груп і окремих студентів за студентаами вечірнього відділення, посилити контакт з комсомольськими організаціями підприємств і установ, де працюють студенти заочної і вечірньої форм навчання. Треба активніше заливати їх до студентських гуртків, семінарів, конкурсів студентських робіт, культурно-масових заходів.

А. ЄВДОКИМЕНКО, студентка II курсу філфаку, член комітету комсомолу ОДУ, слухач ШМЖ.

ВИКОРИСТОВУВАТИ ВСІ РЕЗЕРВИ

Партійна організація, колектив фізичного факультету, керуючись Постановами грудневого (1983 р.) і лютневого (1984 р.) Пленумом ЦК КПРС; положеннями і висновками, що містяться в промові товариша К. У. Черненка перед виборцями, примежують зусилля у боротьбі за підвищення ефективності у підготовці молодих фахівців.

Дбаючи про нове якісне поповнення, факультет веде інтенсивну профорієнтаційну роботу в школах міста і області. Іде робота по організації спеціальних фізичних класів в Овідіопольському районі і в м. Білгород-Дністровському. На факультеті працює юнацька школа фізиків (відповідаючий старший викладач В. Л. Манакін), гуртки для старшокласників міста, проводяться тематичні вечори в підшевих школах, відкріні Дні науки, фізичні олімпіади.

В цій роботі є ще резерви. Для забезпечення більш ефективного проведення профорієнтації в цьому році буде видано рекламно-інформаційний проспект. На факультеті є комплексний план ідейно-виховної роботи, вся діяльність по виконанню якого чітко координується партійним бюро факультету у взаємодії з громадськими організаціями.

Основне завдання факультету, як і вся вища школа, бачить у всебічному підвищенні якості учбового процесу, розширенні і поглибленні наукових досліджень, удосконаленні ідейно-виховної роботи.

В цьому напрямку на факультеті активно працює учбово-методична комісія (голова професор В. М. Адамян), створено групу впровадження засобів активного навчання, організовано семінар з методики проблемного навчання, впроваджуються технічні засоби навчання в учбовий процес. В поточному учбовому році встановлено (вже другу) замкнену телевізійну систему в спеціалізованій аудиторії факультету, розроблено два нових

спецпрактикуми на кафедрах експериментальної фізики і фізичної електроніки із застосуванням ЕОМ.

Партійним бюро факультету узагальнений і рекомендований до розповсюдження досвід кафедри теплофізики і теоретичної фізики, досвід з видання методичних посібників і робочих програм по загальних і спеціальних курсах. В четвертому році п'ятирічки вся країна успішно бореться за підвищення продуктивності праці, зміцнення трудової дисципліни. Стосовно до учебової роботи критеріем цих категорій є висока якість знань студентів.

В цілому на факультеті рівень успішності становить 90,1 процента (у порівнянні з минулим роком не змінилась), якість успішності 42,9 процента.

Як бачимо, і в цій роботі в нас є значні резерви. Так, поруч з високою успішністю на I, IV, V курсах є факти зниження успішності на II, III курсах. Таке зниження успішності має і повинно бути усунено в короткі строки. В центрі уваги партійного бюро і адміністрації факультету — організація додаткових занять і консультацій, посилення контролю за відвідуванням занять, що ефективно впливає на швидше усунення академзаборгованостей за чітким графіком.

На вирішення цих питань активно впливають партійні групи кафедр, які періодично складають звіт на партійному бюро про стан академічної роботи. Ясно виявляється ефективність і корисність такої форми роботи. На факультеті традиційна висока успішність із загальних і педагогічних дисциплін.

Наш факультет має високий науковий потенціал, близько 300 наукових співробітників виконують дослідження. Серед них 8 докторів наук, 36 кандидатів наук (до цього складу не включені вчені НДІФ ОДУ і астрономічної обсерваторії).

План науково-дослідних робіт за освоєним обсягом (3,2 млн. карб.) і величиною економічного ефекту, одержа-

жаного від впровадження завершених НДР (4,8 млн. карб.) цілком виконано.

Результати впровадження наукових розробок лабораторії неруйнівних засобів контролю в кабельну промисловість відзначенні Державною премією УРСР.

Значно зростає останнім часом питома вага важливішої тематики в загальному обсязі НДР. В 1983 р. він досяг 70 процентів за рахунком включення факультетських тем в програми Мінвузу УРСР і регіональні програми. На факультеті розробляється дві науково-дослідні теми за завданнями Держплану УРСР, чотири — Державного комітету науки і технології СРСР, 13 — за постановою Ради Міністрів СРСР, 19 із загальної кількості (85) договорів мають першорядне народногосподарське значення.

В цій роботі є ще невикористані резерви. Так, питома вага господарських робіт, які виконуються для підприємств і установ Одеської області, не перевищує 1,5 процента від загальної суми договорів (по університету ця цифра становить 12 процентів).

Нерішуче також проводиться робота по висуванню кращих наших науково-дослідних розробок на здобуття Державних премій, на республіканські і всесоюзні конкурси.

Аналіз стану справ виявляє, що поряд з наявними успіхами, удачами в нашій роботі є й невичкористані резерви, реалізація яких потребує зусиль всього колективу. Успіх залежить від чіткого, повсякденного виконання своїх обов'язків кожним викладачем, співробітником і студентом належного факультету.

Г. ЧЕМЕРЕСЮК,
декан
фізичного факультету,
доцент.

О. ГЕРАСИМОВ,
заступник секретаря
парторганізації
фізичного факультету,
доцент.

ФОНД ПЕТРУНЯ

Я держу в руках книгу. Це путевые записки турецкого путешественника XVII века Эвлин-эфенди: «Мы... прибыли в землю крепости Ходжабай... До сих пор постройки этого укрепления сохранились и хорошо видны на берегу Черного моря, на крутом склоне. Если это укрепление хотя бы немножко подправить, местность станет населенной, а дорога — безопасной». А вот — другая книга, заметки известного польского дипломата XVI века Мартина Броневского: «Далее Качибово городище, как будто обрушившаяся земля, ... там, говорят, был прежде довольно значительный порт».

Обе эти книги ценнейшие литературные источники, отражающие предысторию Одессы, как и многие другие (около 10 тысяч томов), были подарены Научной библиотеке Одесского университета Федором Евстафьевичем Петрунем. «Фонд Петруня» — целая библиотека — не случайное сочетание редких изданий, это специальная целенаправленная подборка материалов, так или иначе освещавших историю Одессы, эволюцию ее природных условий.

Выдающийся ученый-энциклопедист, прекрасный педагог Ф. Е. Петрун заведовал кафедрой физической географии, был деканом географического факультета. Истинный патриот родного города, неутомимый краевед, Федор Евстафьевич долгие годы посвятил поискам и анализу литературных, картографических, историко-археологических материалов, связанных с освоением северо-западного Причерноморья.

...Начало 20-х годов. Молодая Советская Республика переживает один из тяжелейших периодов. Разруха. Голод. Федор Петрун возвращается в Одессу, чтобы активно участвовать в охвативших всю страну мероприятиях культурной революции.

В здании железнодорожного вокзала неизвестные похищают его чемодан, а там все его достояние — книги. Петрун не теряется: подозреваемый маленький беспризорник, обещает денежное вознаграждение, если тот поможет найти пропажу. Как и ожидалось, книги найдены. Более того, беспризорник сообщает о том, как возмущались похитители, обнаружив, что в тяжеленных чемоданах оказалось столь цінное содержимое: какие-то книги! Так, по крупицам, собиралась замечательная библиотека Федора Евстафьевича.

...30-ые годы. Ф. Е. Петрун пишет прекрасные ста-

Портреты ученых

ты, посвященные предыстории Одессы. Хаджибей... Когда он основан? Кем? Каково происхождение этого названия? Федор Евстафьевич вносит значительный вклад в решение этих вопросов. Он убедительно показывает, что этот порт существовал уже в 1399 году, когда был передан ханом Тохтамышем Лите. Таким образом, исследователь косвенно подтверждает предположение своего предшественника Ф. К. Бруна, согласно которому название порта было связано с конкретной исторической личностью — татарским вельможей Хаджи-Беем, имя которого упоминается в так называемых «ярлыках» Тохтамыша. К этому времени Федор Евстафьевич обследовал практически все крупные архивы и библиотеки страны: им была собрана уникальная коллекция копий и факсимилей старинных карт Украины, первых подробных карт территории современной Одессы, составленных еще в XVIII столетии, написана работа «Качибей на старинных картах».

Вспоминает доцент кафедры физической географии Юлия Александровна Амброз:

— Мне выпало счастье слушать лекции Ф. Е. Петруни в г. Байрам-Али, куда был эвакуирован университет. Эти лекции были глубокими по научному содержанию, пронизанными любовью к своей стране, истории, науке, культуре советского народа, великолепными по форме изложения. До сих пор помню овации, которыми был награжден Федор Евстафьевич за публичную лекцию «Пути и подступы к Одессе», прочитанную весной 1944 г. накануне освобождения Одессы от фашистских захватчиков.

Доцент кафедры инженерной геологии и гидрогеологии М. Ф. Ротарь:

— Федора Евстафьевича можно было встретить в любом районе Одессы в окружении толпы влюбленных в него студентов, преподавателей и просто случайных прохожих. Он мог часами рассказывать им буквально о каждой улице, о каждом доме, обо всех выдающихся людях, жизнь которых была связана с Одессой.

Федор Евстафьевич Петрун, 90-летие со дня рождения которого мы отмечаем, был одним из тех замечательных людей и ученых, которые множили славу Одесского университета.

О. ГУБАРЬ,
лаборант кафедры
инженерной геологии
и гидрогеологии.

Культура русской речи

ИСКУССТВО ГОВОРИТЬ

Языком человек владеет с детства. И это так просто, естественно — владеть языком. Как — дышать, двигаться, видеть окружающее. Но простота эта складывается очень непросто. В этом убеждаешься, изучая иностранный язык. Родной язык тоже ведь был изучен, только очень давно.

Дело в том, что язык — чрезвычайно сложная система. В русском языке только общеупотребительных слов (и при этом без собственных имен) — более 100 тысяч. А сколько правил их изменения и сочетания! Сколько возможностей смыслового и эмоционального вариирования! И чтобы выбрать наиболее пригодную для данного случая речевую форму, надо знать содержащиеся в языке возможности.

Впрочем, возможности эти необъятны. В полном объеме знать весь, без остатка, язык ни один человек не в состоянии. Но и людоедкой Элочки, которая легко и свободно обходилась тридцатью словами, быть негоже. Уверенность, что ты вот все в языке знаешь, — фикция. К сожалению, самоуверенных людей, находящихся во влас-

ти этой фикции, немало. Для будущего учителя, инженера, ученого языком — такой же инструмент познания, творчества и повседневной работы, как и его специальные знания, его технические при способления, аппараты и т. д. Инструментом этим надо овладевать как можно лучше и полнее. И задача — эта — на всю жизнь...

Слова обладают разной способностью входления в текст. Существуют слова, также обороты, конструкции, которые применяются — если это подходит по теме — во всех случаях жизни, допустим в любых ситуациях, например: **солнце, мир, думать, синий**. Но есть и такие элементы языка, которые уместны лишь в определенных ситуациях либо в определенной тональности, а в остальных случаях они «режут слух», воспринимаются как стилистическая погрешность (просторечные слова, варваризмы, специальные термины и многое другое). Нужно знать сферу употребления слова, а еще точнее: нужно ее чувствовать. Это в общем и называется: языковое чутье.

Третья же группа слов и выражений вообще недопус-

тима з речи культурного человека ни при каких ситуациях. Ее появление — признак языкового невежества. Сюда входит не только разного рода скабрезности, но и вульгарные слова, разного рода ошибочные формы (квартал вместо правильного квартал) и др.

К частным языковым ошибкам относятся и употребление слов с не свойственным для них значением, с нарушением их синтаксических связей или эмоциональных свойств. Все это — весьма тонкая материя. Ведь ошибки речи, нарушения речевых норм соседствуют со свежестью и яркостью речи (здесь, среди прочего, нужна и какая-то формальная новизна, нестандартность). Научиться отличать первое, вредное и нежеланное, от второго, ценного и полезного, — это значит и научиться применять язык во всем его богатстве, со всеми его неисчерпаемыми возможностями. Своей рубрикой «Культура русской речи» наша газета попытается помочь в этом читателям.

Ю. КАРПЕНКО,
зав. кафедрой
русского языка,
профессор.

НЕМЕРКНУЩИЙ ПОДВИГ

(К 40-ЛЕТИЮ ОСВОБОЖДЕНИЯ ОДЕССЫ ОТ НЕМЕЦКО-ФАШИСТСКИХ ЗАХВАТЧИКОВ)

Одесская область в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.: Документы и материалы. — Одесса: Маяк, 1970, — 388 с.

Одесская партийная организация в период Великой Отечественной войны (июнь 1941—1945 г.) — в кн. Очерки истории Одесской областной партийной организации. Одесса, 1981, с. 338—368.

КАРЕВ Г. А. Одесса — город-герой. — М.: Воениздат, 1978. — 176 с. ил. 12 л. ил. — (Город-герой).

КУЛАКОВ Н. М. Черноморские твердыни: Зап. чл. Воен. совета флота об обороне Одессы и Севастополя (Предисл.).

ХРЕНОВ А. Ф. Мосты к победе. — М.: Воениздат, 1982. — 349 с. — (Военные мемуары).

ВОЛЬСКИЙ С. А. В одесских катакомбах. — В кн.: Герои подполья. М., 1972, с. 232—263.

ЕГОРОВ В., ЗОТОВ Н. 907 днів в тылу врага. — Одесса, 1969 — 243 с.

Впереди Одесса. — В кн.: Зверев К. В. По тылам врага. О дважды Герое Советского Союза И. А. Плиеве. М., 1983, с. 57—85.

О. НОТКИНА, биограф.

Трудовой семестр 1983 года был ознаменован 25-летним юбилеем Всесоюзного студенческого строительного отряда. Около 900 бойцов студенческих отрядов Одесского государственного университета имени И. И. Мечникова в составе 29 ССО трудились на народнохозяйственных объектах третьего года XI пятилетки.

Ниже печатаются материалы о работе стройотрядов в трудовом семестре-83.

«АТЛАНТЫ-83»

По итогам социалистического соревнования среди строительных отрядов нестроительного направления I место в университете занял ССО юридического факультета «Атланты-83».

Как известно, студенческие строительные отряды состоят не из профессиональных строителей. Но у бойцов ССО есть главное — желание выполнить возложенную на них задачу и сделать свою работу как можно надежнее, качественней. Им помогают молодость, комсомольский задор, уверенность в себе, помноженные на профессиональное мастерство их наставников и руководителей.

Студенческий строительный отряд «Атланты-83» работал в одном из отдаленных и малоосвоенных районов нашей страны — в Ханты-Мансийском национальном автономном округе. Главная задача отряда — улучшение жилищных и бытовых условий жителей поселка Вольеган. Студенты строили двухквартирные жилые дома, предназначенные для жителей Севера.

Успешное выполнение возложенных на отряд задач зависило от многое. И прежде всего от опыта, деловых ка-

честв и профессионального мастерства командира ССО. Наш командир студент А. Верховец сумел установить деловой контакт с заказчиками, которые, в свою очередь, предоставили студентам широкий фронт работ. В прошлом году много бойцов были студентами старших курсов и это трудовое лето было для них не первым. Они-то и стали запевалами добрых дел «Атланта-83».

Подбор бойцов в отряд был длительным. Кандидаты были разбиты по бригадам и в течение нескольких месяцев после занятий стажировались на стройплощадках — осваивали строительные специальности. Особое внимание уделялось дисциплине. За опоздания, прогулы и другие нарушения бойцов отчисляли из ССО. Учитывалась и успеваемость.

А. МЕЛЬНИК,
студент II курса
юридического
факультета.

В нынешнем году в ОГУ организованы студенческие отряды для выполнения работ в летний период в количестве около 800 человек.

Для обеспечения постоянного контроля и помощи отрядам приказом ректора создана оперативная группа (руководитель проректор университета — профессор Л. А. Ануфриев).

Членами оперативной группы утверждены заместители деканов факультетов, представители парткома, комитета комсомола ОГУ, профкома, общественности.

ТЮМЕНЬ. Студенты университета строят дорогу для жителей поселка нефтяников.
Фото Г. ПЕТРОВА.

Во время подготовительного периода 1982—1983 учебного года на факультете романо-германской филологии были сформированы три студенческих отряда: два ССО нестроительного направления («Чайка» — порт Ильичевск, «Оптимист» — Одесский консервный завод и стройотряд «Лингвист» — порт Южный). Активное участие в формировании отрядов приняла команда штаба ССО факультета А. Конаныхина. В конце декабря 1982 года все три ССО были сформированы.

В апреле прошлого года в университете прошел конкурс агитбригад отрядов ОГУ. Комитет комсомола отметил хорошую подготовку ССО факультета РГФ, а агитаторы отряда «Оптимист» Т. Никулина и Л. Руденко заняли I место на университете и приняли участие в

областном конкурсе агитбригад.

Второй год занимает I ме-

ССО на марше

сто в социалистическом соревновании ОГУ нестроительного направления ССО «Чайка». За хорошую работу бойцы отряда награждены Почетной грамотой дирекции, партийной, профсоюзной и комсомольской организаций Ильичевского торгового морского порта.

Отлично потрудились в порту Южном студенты-строители ССО «Лингвист». Вто-

рое место в социалистическом соревновании среди строительных отрядов — итог ударной работы студентов.

Впервые за много лет бойцы ССО факультета романо-германской филологии оказались одними из лучших в университете. Большую работу проводят штаб ССО факультета и в этом учебном году. Уже сформированы все три отряда. Активное участие в этой работе принимают первокурсники О. Надтчий, Л. Дмитриев, А. Голубов, А. Суханов и другие. Штаб ССО факультета надеется, что в подготовительном и основном периодах трудового семестра все наши отряды будут одними из лучших.

В. НИКОЛОВ,
студент II курса
факультета РГФ.

ПАМЯТЬ

тоциклах с колясками. Потом броневик, опять несколько мотоциклов, танк, а за ним тупорылые машины с плотными рядами в кузовах.

ли, ничего не просили. Никто из людей из дворов не вышел.

А через час на дороге появилась колонна танков. Теперь их было много. Перед лесополосой они развернулись и, заминав пшеницу, двинулись к оврагу. Пехоты не было. Она, наверное, отступила.

В знойном июльском небе было столько синевы, что земля у горизонта казалась голубой. А по обе стороны дороги плескались волны золотой пшеницы. Ее никто не убирал, она перезрела, тяжело опустила колосья, будто просила убрать зерно.

Когда стемнело, в окно постучали. Сквозь сон я слы-

Дед загнал меня в подвал. С потолка и стен долго сыпалась желтая глина, мягко ухали взрывы, дрожал устланный соломой пол. Потом снова наступила тишина. Я и заснул.

Разбудил меня дед. Мы вышли во двор. Было раннее утро. Стояла тишина. Дед взял лопату и лом. От соседних домов тоже шли люди с лопатами. Я пошел со всеми. Меня никто не прогнал. На склоне холма, у оврага, старики вырыли яму. Потом на обрывках армейского брезента они стащили к яме убитых. К могиле меня не пустили. Когда яму зарыли, я увидел на холмике свежей земли ряд зеленых касок с красными звездами. Касок было много. Больше, чем я умел сосчитать. Но и в окопах их было еще много. Целый день мы носили каски на холмик и ставили их в ряд.

Прошло сорок три года. Теперь я понимаю, что неизвестные солдаты задержали моторизованного врага, обеспечивая переправу наших через Днепр. Дед говорил, что ночью из окопов на восток отошла горстка красноармейцев. Все остальные полегли. Так никто и не узнал, кто они были. Нет там памятников, нет обелисков.

К самому оврагу подходит пшеничное поле. Лесополоса стала выше и гуще. А неизвестных солдат после войны перезахоронили. Теперь они лежат в братской могиле в центре села. Над ними стоит обелиск, на котором высечено двести сорок фамилий сельчан, не вернувшихся с войны. И первой стоит фамилия моего отца.

И. ЗЕЛИНСКИЙ.

В СТЕПИ ПОД ХЕРСОНОМ

Хвост колонны терялся в пыли.

Мотоцисты спустились в овраг, проскочили мост, взбежали на пригорок. Броневик и танк остановились и настороженно ждали. Но вокруг было все тихо. И тогда тяжелые машины двинулись на мост. За ними потянулись машины с пехотой.

Грохот разорвал утреннюю тишину. А потом затрацали пулеметы с обеих сторон оврага и раздались винтовочные залпы. Огонь длился минут пять.

Когда все смолкли и улеглась пыль, мы увидели опрокинутые мотоциклы, перевернутый кверху колесами броневик, разбросанные бревна моста и горящие грузовики. Убегали вражеские солдаты, догоняя уцелевшие грузовики и мотоциклы.

В полдень в село пришли четверо красноармейцев и лейтенант. Они набрали из колодца воду в большие заплечные фляги и пошли назад. На сельчан не смотрели.

Слышен был только рев моторов. Один из танков попытался преодолеть лесополосу, но густо росшие деревья задержали его. И танки пошли к переправе, открыли огонь из пушек и пулеметов. Трудно было что-либо рассмотреть, над оврагом и лесополосой повисло густое облако пыли, в котором что-то сверкало, грохотало, взрывалось. Потом мы увидели, как из этого облака, пытаясь появились танки. Они отходили. Их было вдвое меньше. Они отошли довольно далеко назад и остановились.

Опять наступила тишина. Теперь красноармейцы за водой к колодцу ползли. Я потом понял, что вода нужна была пулеметам. Один из них так и остался лежать на обратном пути. Вода вытекала в пыль из пробитой фляги.

Потом к немцам подошла пехота. И они пошли к оврагу. Мне не дали смотреть. Около дома взметнулось несколько огненных смерчей.

По вечеру, когда зной уже стал спадать, со стороны Николаева появились наши солдаты. Они шли строем, несли пулеметы и легкие минометы. Поражало их поведение. Они не торопились. Шли спокойно, почти в ногу, сорянивая строй. Ни перед ними, ни сзади наших войск уже не было.

Отряд достиг места, где дорога ныряла в овраг и, преодолев деревянный мост, влезгала на пригорок. В этом месте к оврагу с двух сторон подходила лесополоса. Молодые деревца акации, кусты бузины, бурьян создавали зеленую преграду шириной около 30 метров.

В этом месте и расположились красноармейцы. До захода солнца они успели вырыть окопы от моста до лесополосы с обеих сторон оврага и замаскировать их дерном и ветками. Я это все хорошо видел. Наша хата

За мир и счастье народов

Я принимал участие в республиканском семинаре иностранных студентов-стипендиатов КМО СССР, ВФДМ и МСС, прошедшем в Запорожье.

Этот семинар можно рассматривать как проявление настоящей дружбы молодежи из разных городов и стран. Мы все сказали одно слово, слово — Мир. «Мир, дружбу и свободу — народам земли. Нет пропискам империализма». Семинар запомнился не только обсуждением современного положения в мире, но и знакомством с городом, некогда «казачьим», превращенным стараниями советских людей в современный индустриальный центр. Мы посетили ГЭС им. Ленина, другие предприятия, беседовали с комсомольцами. Я был рад их гостеприимству и чувствовал себя как дома. Особенно запомнилась церемония возложения венков к памятнику В. И. Ленина.

Нельзя говорить о значении этого семинара, не сказав о Великой Октябрьской социалистической революции, которая стала источником великого социального обновления мира. Идеи Великого Октября и поныне остаются могучим стимулом для всех борцов за социализм, за благо и счастье людей труда, за мир. Весь ход развития истории после 1917 г., а особенно современная обстановка, подтверждает: именно социализм был и остается самым стойким защитником счастья всех народов.

Для меня родина Октября — это страна, указывающая

путь в будущее. Именно поэтому моя страна находит в лице родины Ленина и Октября верного друга. Именно поэтому мы выбрали такой путь развития, и на этом семинаре мы присоединили наши голоса к голосам, выступающим против империализма, раздувания горячих вооружений, американского вмешательства в дела народов Азии, Африки и Латинской Америки и выразили наш протест размещению крылатых ракет НАТО и США в Европе, которое мы рассматриваем как реальную угрозу народам Европы.

Каждый из нас не только рассказал участникам семинара об освободительном движении в своей стране и борьбе молодежи против сил империализма и реакции, но и принял участие в обсуждении проблем самых горячих точек мира, где народы страдают от агрессии империализма, где каждый день от насилия проамериканских ставленников умирают старики, женщины, дети. Нам надо крепче сплотить наши ряды, ряды борцов за мир и демократию против империализма. Чем больше нас будет, тем громче и яснее будет наши голоса.

ВИЕГАШ САНТЬЯГО ЖОЗЕ
де ГРАСА,
Демократическая
республика Сан-Томи
и Принсипи.

ЯЗЫКОМ ПЛАКАТА

Есть в нашем языке слова, которые так крепко связаны с революцией, что спустя десятилетия несет заряд огромной эмоциональной силы, звучат как пароль далекого, но незабываемого времени. К ним относится «Югроста», сокращенное по обыкновению тех лет название одной и той же организации — Одесского губернского отделения Всеукраинского бюро Российского телеграфного агентства.

Бюро Югроста открылось в середине февраля 1920 г. в доме № 11 по Пушкинской улице — там, где сегодня находится редакция «Моряка».

Одну из сторон деятельности этой организации составляли «Окна сатиры» — плакаты с хлесткими стихотворными подписями, которые вывешивались по всему городу.

С Югроста связаны имена Э. Багрицкого, В. Катаева, Е. Петрова, Ю. Олеши и других молодых одесских литераторов, которые в немалой степени способствовали действенности агитационной работы. Впоследствии они, много раньше историков вы-

вели Югроста на страницы своих книг.

Выставка эскизов-плакатов «Югроста» открылась в Одесском литературном музее. Представлено около 200 работ, которые языком графики, поэзии, истории рассказывают о грозном и романтическом времени первых лет советского государства.

«Югроста» — это был агитационный отдел Ревкома, а затем — Губкома... На учете состояли поэты и фельетонисты».

(В. КАТАЕВ).

«В период военного коммунизма я работал как поэт-агитатор в Одессе, исполняя задания Одесского Губкома партии — по выступлениям в устных газетах, по работе над составлением листовок и текстов для плакатов... Югроста».

(Ю. ОЛЕША).

«Писал я стихи под влиянием знаменитых тогда поэтов... Стихи были книжными, жизни я не видел. Научило меня писать стихи Роста, в котором я работал в 1920 году».

(Э. БАГРИЦКИЙ).
А. МИСЮК,
ст. научный сотрудник
литературного музея.

МИ ПОВЕРНУЛИСЬ, ТАРАСЕ!

В ніч на 1 лютого 1944 р. воїни 180-ї стрілецької дивізії і казаки Селіванова звільнили Моринці і Шевченково — батьківщину великого українського поета Т. Г. Шевченка. Ще йшов бій на околиці, а на сільському майдані зібрались мешканці — старі й малі. Хранитель музею Т. Г. Шевченка, онук поета Терещенко Трохимович вишиваному рушнику, підніс воїнам-визволителям хліб — сіль і книгу відгуків, яку дбайливо зберігав всю життя. Останній напис був зроблений в липні 1941 року відступаю-

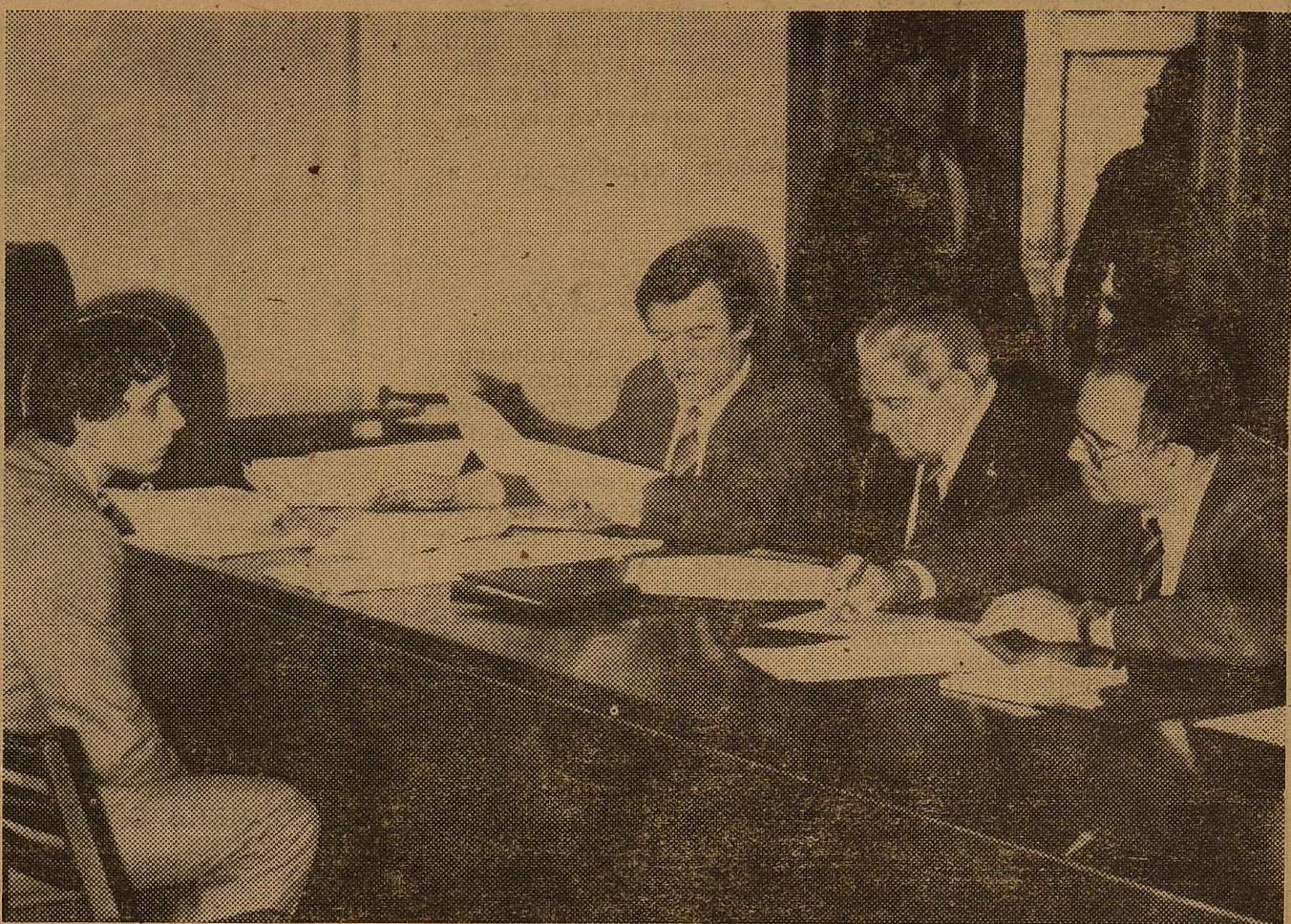
чими бійцями: «Ми повернемося, Тарасе Григоровичу. Капітан Борисенко, Липень, 1941».

Командир роти лейтенант Жданов замашним почерком написав: «Ми повернулися. Лейтенант Жданов. Січень, 1944 року».

Одного дня було звільнено Моринці, Шевченково, де народився і мужнів поет, і Чернечу Гору під Каневом, де спочиває прах Кобзаря. І визволили цей край хлопці із Підмосков'я і Сибіру, Уралу і Кубані.

П. ЖУК.

В ОДУ ЙДЕ РОЗПОДІЛ

В комісії по розподілу випускників механіко-математичного факультету. На зображеннях (справа наліво): ректор університету професор В. В. СЕРДЮК, начальник відділу кадрів С. І. СЕРГІЙЧИК і декан механіко-математичного факультету доцент М. Я. ТИХОНЕНКО ведуть бесіду з випускником Віктором Дударем.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ДО 40-РІЧЧЯ ВІЗВОЛЕННЯ ОДЕСИ

Участь в науковій конференції дає молодому вченому змогу підсумувати зроблене, дає можливість познайомити колег з досягнутими результатами, побачити, що робиться в суміжних галузях науки. Конференція стимулює подальшу роботу, ставить перед дослідниками нові завдання, звертає їх увагу на питання, які могли випасти з поля зору в повсякденній практичній роботі.

Тому так зацікавлені молоді вчені в проведенні загальноуніверситетської наукової конференції, присвяченій 40-річчю звільнення міста Одеси від німецько-фашистських загарбників.

На чорговому засіданні Ради молодих вченів і оргкомітету конференції, яке відбулось в комітеті комсомолу університету, всебічно обговорювались питання підготовки конференції. Провів заініціювання засідання голова Ради моло-

дих вчених, аспірант кафедри математичної фізики Олександр Козін. Що зроблено в ході підготовки до конференції? Складено і підготовлено до ротопрінту друку програму конференції. Досягнута домовленість про розміщення в гуртожитку іногородніх учасників — приїдуть представники університетів Москви, Ленінграда, Риги, Пермі, Новосибірська, Тбілісі, Кишиніва, гостей з Одеської області. Їх приїзду передувала велика організаційна робота — були надіслані запрошення, а потім офіційні запити молодим вченим, які виявили бажання взяти участь в конференції і повідомили про теми своїх доповідей.

Для учасників конференції передбачається організувати вечір відпочинку і автобусну екскурсію по місту.

Конференція проходить з 29 і 30 березня за слідуючими секціями і відповідними

підсекціями: суспільних наук; всесвітньої історії; вітчизняної історії; юридичних наук; філологічних наук; географічних наук; дослідження з класичної і прикладної математики; геологічних наук; біологічних наук; хімічних наук; фізичних наук.

Члени Ради молодих вчених зазначили, що велику допомогу в організації конференції надають деканати, парторганізації університету, комітет комсомолу, відзначали плідну роботу оргкомітету конференції на чолі з проректором І. П. Зелінським.

Ще триває підготовка до наступної конференції, а молоді вчені вже обговорюють проведення в майбутньому році регіональної конференції, присвяченій 40-річчю перемоги радянського народу в Великій Вітчизняній війні, — зазначають, що підготовку до неї вже вже треба починати.

Б. ВЕРНИКОВА.

НАУРУЗ — ВЕСЕННІЙ ПРАЗДНИК

Когда я приехал в СССР и увидел, как советские люди празднуют свой Новый год, все для меня было неожиданным и интересным. В последние дни уходящего года все вокруг с нетерпением ждали эту радостную ночь, а дети, конечно, больше всех ждали Деда Мороза. Этот волшебник в белом одеянии должен был всем советским ребятам привезти новогодние подарки. В первую неделю Нового года во всех домах горели яркие огни, украшающие елку. Цветные яркие лампы на деревьях, музыка, веселые лица — все это переносит человека в мир сказки.

Мы отмечаем этот прекрасный праздник по-другому. Думаю, вам будет интересно узнать, как встречают Новый год у нас на родине — в Афганистане.

Наш Новый год наступает

после окончания зимы, когда снег начинает таять, от долгого сна просыпаются деревья, везде зеленеет трава. Первый день Нового года у нас празднуется в конце марта. Если в этот день гости придут в один афганский дом, их обязательно угостят фруктами и соком, который готовится из семи видов сухих фруктов, а во время обеда — рисом с зеленью, который специально готовится в этот праздничный день.

Науруз — день Нового года, еще называется днем крестьянина. Это — национальный праздник. В этот день крестьяне несут в центр каждого города и деревни символы труда, танцуют, вариат вкусные блюда в больших котлах и каждый крестьянин обязательно сажает возле своего дома саженцы

— символ нового трудового года.

В этом году праздник Науруз — отмечается 21 марта, в весенний день. И в этом глубокий смысл: первый день Нового года, начало весны, начало новой плодотворной жизни.

ХАШМАТУЛЛА БЕХРУЗ, студент I курса юридичного факультета. (Афганистан).

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. тип. «Чорноморська комуна» Одеського обкому КП України, вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 3984.

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).